

Kuntien valtionosuusmuutokset

Eduskunnan hallintovaliokunta 18.11.2022

Erityisasiantuntija Olli Riikonen

Kuntien taloushuolet vuodessa 2024-

- Käsittelyssä oleviin pykälämuutoksiin ei huomautettavaa
- Kuntien rahoitustasoon, mutta myös -perusteisiin tulee käytännössä vallankumouksellinen muutos ensi vuonna
 - Sote lähtee kustannuksista, mutta vaikutus jää veroihin ja valtionosuuksiin
 - Valtionosuuksien määräytymisperusteet muuttuvat – sote-erät pysyväksi osaksi valtionosuuslaskentaa
 - Kunnallisveron suhteelliset erot repeävät: Ääripäät nyt 17,00 – 23,50, ensi vuonna 4,36 – 10,86
 - Valtionosuusjärjestelmä on päivitettävä, sote-historia ei voi jäädä pysyväksi osaksi kunnan valtionosuusrahoitusta
- Tämä ja ensi vuosi kuntataloudessa vielä hyviä, huoli on, mitä tapahtuu vuonna 2024 ja sen jälkeen
 - Sote-menot tänä vuonna huimassa kasvussa, verotulokasvu ei kata kasvua
 - Siirtyvät menot kasvavat tämän hetken laskelmista -> odotettavissa 2024 ja 2025 jopa 10 % leikkaus kuntien valtionosuuksiin vrt. 2023 tasoon

Kuntaesimerkkejä muutoksesta

Sote-uudistuksen vaikutuksia kuntien kustannuksiin, verotuloihin ja valtionosuuksiin

Lähde: VM / Sote-uudistuksen rahoituslaskelmat / valtionosuuslaskelmat, 17.11.2022

	Espoo	Mikkeli	Mikkeli % Espoosta		Kauniainen	Hanko	Kauniainen % Hangosta
Nykyinen kunnallisvero-%	18	22	122 %		17	21,75	128 %
Nykyiset kustannukset €/as.	6300	7250	115 %		7548	7200	95 %
Nykyiset valtionosuudet (VM) €/as.	556	2561	461 %		118	2019	1711 %
Siirtyvät kustannukset €/as.	2944	4599	156 %		3623	4704	130 %
Jäljelle jäävät kustannukset €/as.	3356	2651	79 %		3925	2496	64 %
Uusi kunnallisvero-%	5,36	9,36	175 %		4,36	9,11	209 %
Kunnallisvero €/as.	1447	1683	116 %		1667	1917	115 %
Kiinteistövero €/as.	478	412	86 %		456	372	82 %
Yhteisövero €/as.	410	230	56 %		135	388	287 %
Verotulot yhteensä €/as.	2335	2325	100 %		2258	2677	119 %
Valtionosuudet €/as. (2023 uusin laskelma)	1191	208	17 %		1718	-5	0 %
Verotulot ja valtionosuudet yhteensä €/as.	3526	2533	72 %		3976	2672	67 %
Valtionosuudet koko verorahoituksesta	33,8 %	8,2 %			43,2 %	-0,2 %	
Nykyiset valtionosuudet kustannuksista	8,8 %	35,3 %			1,6 %	28,0 %	
Uudet valtionosuudet kustannuksista	35,5 %	7,8 %			43,8 %	-0,2 %	

Yhteystiedot

Olli Riikonen

Erityisasiantuntija (valtionosuusasiat)

Kuntaliiton Elinvoima ja talous –yksikkö, kuntatalous

Puh. 050 477 5619

olli.riikonen@kuntaliitto.fi

www.kuntaliitto.fi

www.kommunforbundet.fi